

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 1 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 40/10, 46/10, 06/13i 70/17), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 27. novembra 2018. godine, utvrdio je

POLITIKU CENTRALNE BANKE CRNE GORE U 2019. GODINI

I. U skladu sa ustavnim odgovornostima za monetarnu i finansijsku stabilnost i funkcionisanje bankarskog sistema i zakonskim ovlaštenjima, a poštujući principe nezavisnosti i transparentnosti, Centralna banka Crne Gore u 2019. godini će:

1. Voditi politiku monetarne i finansijske stabilnosti, koristeći sve raspoložive instrumente i mjere iz svoje nadležnosti, a sve u cilju daljeg snaženja cjelokupnog finansijskog sistema, prije svega unapređenjem stabilnosti i sigurnosti bankarskog sistema blagovremenom identifikacijom i smanjenjem negativnih uticaja i rizika. U cilju podsticanja i očuvanja monetarne stabilnosti, vodiće politiku obavezne rezerve zasnovanu na ocjeni efektivnosti i efikasnosti primjene postojećih rješenja i, po potrebi, pristupiti implementaciji drugih instrumenata monetarne politike. Analiziraće kretanje inflacije u zemlji i vršiti njeno prognoziranje. Radi podsticanja i očuvanja finansijske stabilnosti unapređivaće indikatore za ocjenu stanja finansijske stabilnosti i prevenciju pojave sistemskih rizika, razvijaće instrumente makroprudencione politike i unapređivati okvir za djelovanje u uslovima finansijske krize. Uskladiće rješenja iz Plana za upravljanje finansijskom krizom u oblastima iz nadležnosti CBCG sa izmjenama u regulatornom okviru i inicirati izmjene nacionalnog Plana za upravljanje finansijskom krizom na nivou cjelokupnog finansijskog sistema. U svrhu podsticanja i očuvanja stabilnosti bankarskog sektora, nastaviće da prati i analizira stanje u bankarskom sistemu, testiraće otpornost bankarskog sektora na potencijalne šokove iz makroekonomskog okruženja, po potrebi će preduzimati korektivne mjere, raditi na unapređenju procesa upravljanja rizicima u bankama i nastaviti sa daljom implementacijom međunarodno prihvaćenih standarda i principa poslovanja u ovoj oblasti. Sprovodiće makro stresna testiranja s ciljem testiranja otpornosti bankarskog sistema na potencijalne šokove iz makroekonomskog okruženja. Intenzivno će saradivati sa ostalim regulatorima finansijskog sistema u zemlji, kao i sa relevantnim inostranim regulatorima i drugim institucijama iz domena finansijske stabilnosti. Pažnja će biti posvećena i praćenju, kontroli i analizi sektora pružanja finansijskih usluga od strane mikrokreditnih finansijskih institucija, lizing i faktoring društava, društava za otkup potraživanja, kao i Investiciono razvojnog fonda Crne Gore. Nastaviće

saradnju sa međunarodnim institucijama na polju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, uz istovremeno jačanje mehanizama i procedura neophodnih za uspješnu implementaciju datog procesa. Razvijaće saradnju sa supervizorima stranih matičnih bankarskih grupa koja imaju zavisna pravna lica u Crnoj Gori, kao i ključnim finansijskim institucijama poput Međunarodnog monetarnog fonda, Svjetske banke, Evropske banke za obnovu i razvoj, Evropske centralne banke i Evropskog bankarskog autoriteta, sa ciljem sinhronizovanja supervizorskih aktivnosti. Pratiti i implementirati unapređenja na planu međunarodnih multilateralnih dogovora i usvojenih konvencija u oblasti bankarstva.

2. Podržavati ostvarivanje ekonomske politike Vlade Crne Gore (u mjeri u kojoj to neće dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva, ustavnih odgovornosti i nezavisnosti Centralne banke Crne Gore) implementacijom mjera i instrumenata usmjernih ka privrednom rastu, povećanju zaposlenosti i konkurentnosti u funkciji održavanja finansijske stabilnosti i podsticanja ekonomskog rasta i razvoja. Pratiće i analizirati makroekonomske indikatore u Crnoj Gori, zemljama regiona, Evropskoj uniji i na globalnom nivou, s ciljem izrade pouzdanih makroekonomskih prognoza.
3. Održavati siguran, efikasan i efektivan platni promet i dalje ga unapređivati kroz usaglašavanje sa novom regulativom Evropske unije, novih tehnologija (Fintek-a), implementacijom međunarodnih standarda, principa i najboljih praksi funkcionisanja savremenih platnih sistema i platnog prometa uopšte. Unapređivati kvalitet obavljanja usluga platnog prometa u zemlji i vršiti efikasnu kontrolu obavljanja platnog prometa. Takođe, unapređivaće kvalitet platnih sistema u Crnoj Gori kroz realizaciju i kontinuirano razvijanje funkcije nadgledanja platnih sistema.
4. Sprovoditi aktivnosti u cilju kvalitetnog i efikasnog upravljanja međunarodnim rezervama u situaciji kada su kamatne stope na međunarodnom finansijskom tržištu (u eurima) i dalje negativne. Obezbiđiće kvalitetno obavljanje poslova depozitara, bankara i fiskalnog agenta državnih organa i organizacija uz stalno praćenje potreba i zahtjeva. Kvalitetno i efikasno će obavljati poslove platnog prometa sa inostranstvom, rukovodeći se principima funkcionisanja savremenih platnih sistema. Nastaviće se repozicioniranje postojećih finansijskih instrumenata unutar portfolija i ispitati mogućnost uvođenja novih, a sredstva treba investirati u sigurne i likvidne instrumente, vodeći računa o profitabilnosti plasmana. Kontinuirano će pratiti situaciju na međunarodnom finansijskom tržištu i blagovremeno prilagođavati politiku investiranja. Permanentno će pratiti i analizirati finansijsku

situaciju i rejting banaka i emitenata, kako sadašnjih tako i potencijalnih partnera, te blagovremeno usmjeravati sredstva prema onim subjektima koji obezbjeđuju poboljšanje odnosa rizika ulaganja i ostvarenog prinosa. Revidiraće se postojeći način upravljanja rizicima i razmotriti eventualna unapređenja. Usavršiće se postojeći ili razviti novi sistem izvještavanja prema CBCG u cilju sveobuhvatnog sagledavanja potreba i planiranja optimalnih količina i apoenske strukture gotovog novca neophodnog za uredno i blagovremeno snabdijevanje domaćeg platnog prometa. Nastaviće se sprovođenje zaštite eura od falsifikovanja, te će se u tom cilju nastaviti saradnja sa inostranim subjektima i domaćim državnim organima, angažovanim na planu zaštite eura od falsifikovanja (Evropska centralna banka, Evropska komisija, Evropski centar za tehničku i naučnu saradnju [ETSC], Vrhovno državno tužilaštvo i Uprava policije). I dalje će se sprovoditi obezbjeđenje potrebne infrastrukture za potrebe rada Nacionalnih centara za analizu novčanica i kovanica eura, nastaviće se saradnja sa Upravom policije i Vrhovnim državnim tužilaštvom, kao i sa svim rukovaocima gotovinom u Crnoj Gori.

5. Unapređivati statistiku za koju je nadležna kao zvanični proizvođač statistike. Započeti testiranje novog sistema izvještavanja banaka prema CBCG za potrebe unapređenja monetarne i finansijske statistike monetarnih finansijskih institucija. Razvijati nove statističke preglede bazirane na novom sistemu izvještavanja banaka. Kreirati izvještajne zahtjeve za ostale finansijske institucije koje nisu pod nadzorom CBCG (investicioni fondovi, društva za osiguranje i dr.) za potrebe kompilacije finansijskog računa finansijskog sektora. Razvijati statističke preglede za ostale finansijske institucije koje su pod nadzorom CBCG (lizing društva, faktoring društva, društva za otkup potraživanja). U potpunosti uskladiti statistiku indikatora finansijskog zdravlja (FSIs) sa relevantnom metodologijom MMF-a.
6. Nastaviti sa aktivnim učešćem u pregovaračkom procesu Crne Gore i Evropske unije, raditi na unapređenju saradnje sa Evropskom centralnom bankom, Evropskom komisijom i drugim institucijama Evropske unije. Intenzivirati saradnju sa centralnim bankama i drugim međunarodnim finansijskim institucijama i organizacijama, a naročito sa Međunarodnim monetarnim fondom i Svjetskom bankom. Nastaviće se aktivno učešće predstavnika CBCG u pregovaračkim strukturama i radnim grupama za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlja vezana za djelokrug rada CBCG, kao i redovne aktivnosti na ispunjavanju obaveza preuzetih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju i Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2019–2020. godine, kao i učešće u koordinaciji i pripremi Programa ekonomskih

reformi za Crnu Goru. Nastaviće se saradnja i sa drugim međunarodnim institucijama sa kojima je uspostavljena saradnja u prethodnom periodu (Evropska banka za obnovu i razvoj, Evropska investiciona banka, Klub guvernera banaka zemalja Crnomorskog regiona, Centralne Azije i Balkana, BIS banka i dr.).

7. Nastaviti sa unapređivanjem kadrovske strukture i ulaganjem u obrazovanje zaposlenih u cilju sticanja kvalifikacija, znanja i vještina neophodnih za sprovođenje funkcija Centralne banke Crne Gore.
8. Nastojati da pravovremeno pruža pouzdane i precizne informacije o svim aspektima poslovanja, polazeći od najviših standarda transparentnosti. Afirmisaće podizanje nivoa informisanosti i ekonomskog znanja u društvu u cilju boljeg razumijevanja centralnog bankarstva, značaja finansijske stabilnosti i sigurnosti bankarskog sistema. Posebna pažnja će se pokloniti intenziviranju projekata iz oblasti finansijske edukacije i finansijske inkluzije, kao i nastavku projekata iz oblasti finansijske edukacije poput „Nedjelje štednje“ i „Nedjelje novca“. Nastaviće aktivnosti na promovisanju i podizanju nivoa ekonomskog znanja kroz učešće predstavnika CBCG kao gostujućih predavača u obrazovnim institucijama, organizovanje i pružanje pomoći u istraživanjima iz oblasti ekonomskih nauka, nagrađivanje najboljih đaka, diplomiranih studenata, magistranata i doktoranata obrazovnih institucija.
9. Preduzimati aktivnosti na racionanom sakupljanju muzejskog materijala radi dopunjavanja numizmatičke zbirke, prvenstveno kolekcije jedinog crnogorskog državnog novca – perpera, a u cilju očuvanja, zaštite i zadržavanja istorijskog i kulturnog nasljeđa iz oblasti numizmatike u Crnoj Gori. Promovisati Muzej novca, kao instituciju od kulturno-istorijskog značaja i instituciju od značaja za edukovanje javnosti i promovisanje uloge i značaja CBCG u finansijskom sistemu Crne Gore.
10. Nastaviti da unapređuje i ostale oblasti iz svoje nadležnosti od značaja za ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija poput razvoja informacionog sistema, unapređivanja sistema za upravljanje operativnim rizikom, bezbjednošću informacija, kontinuitetom poslovanja i drugo. Posebna pažnja će se posvetiti unapređivanju sistema za upravljanje bezbjednošću informacija u Centralnoj banci, u skladu sa standardom ISO/IEC 27001 i dobrom praksom iz ove oblasti, kao i aktivnostima na uspostavljanju sistema za upravljanje kontinuitetom poslovanja u Centralnoj banci, u skladu sa ECB/ESCB okvirom, standardom ISO 22301 i dobrom praksom iz ove oblasti.

11. U svom poslovanju CBCG će se voditi principima društveno odgovorne institucije, kako prema zaposlenima tako i prema društvu u cjelini. Shodno tome, CBCG će nastojati da u okviru svog poslovanja usvoji, promoviše i primjenjuje deset osnovnih načela u oblastima ljudskih prava, prava iz oblasti rada, zaštite životne sredine i borbe protiv korupcije koji su definisani u Globalnom sporazumu UN. Nastaviće da, u skladu sa finansijskim mogućnostima, izdvaja dio svog prihoda radi uključivanja u humanitarne akcije i podrške razvoju kulturnih, istorijskih i drugih vrijednosti društva, te tako doprinositi jačanju civilnog društva kroz javno učešće u brojnim socijalnim aktivnostima.

II. Ova politika objavljuje se na internet stranici Centralne banke Crne Gore.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

O. br. 0101-9086-4/2018
Podgorica, 27.11. 2018.

**PREDSJEDAVAJUĆI
GUVERNER,
dr Radoje Žugić, s.r.**